

Yrkande – Årsredovisning 2024 (RS 2024/102)

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige ska besluta följande:

1. Ärendet avslås.

Regionstyrelsen beslutar för egen del att:

1. Avslå godkännande av Hälso- och sjukvårdsnämndens redovisning av åtgärder för en ekonomi i balans.
2. Avslå bedömningen att regionstyrelsens uppsiktsplikt över nämnderna för perioden januari till december 2024 är uppfylld.

Beslutsmotivering

Det ackumulerade negativa balanskravsresultatet på 1 155 mnkr för åren 2023 och 2024 speglar ett allvarligt styrningsproblem. Den ekonomiska obalansen tillåts fortgå utan att styret SD, M, KD och Sjukvårdspartiet presenterar ett samlat reforminriktat program för återställande, effektivisering och hållbar resursanvändning. Istället föreslås att delar av underskottet täcks genom resultatutjämningsreserven samtidigt som övrig återställning skjuts upp i tjugo år. En sådan strategi utgör inte en ansvarsfull eller långsiktigt hållbar ekonomisk planering. Den saknar konkreta verksamhetsförändringar, bygger inte på genomarbetad riskanalys och underlåter att identifiera strukturella kostnadsdrivare (bolagiseringen av hälsocentralerna exv). Resultatet är att underskottens orsaker lämnas oadresserade.

Regionstyrelsens uppsiktsplikt över nämndernas ekonomi och verksamhet har under året bedrivits utan tillräcklig analysförmåga eller kravställning. De återkommande underskotten accepteras i praktiken utan reella följd effekter i styrningen. Den åtgärdsplan som Hälso- och sjukvårdsnämnden överlämnat till styrelsen är av sådan begränsad karaktär att den inte kan anses vara en fullvärdig strategi för ekonomi i balans.

Sammantaget signalerar detta ett bristande styrningsansvar och ett försvagat politiskt ledarskap.

Det ekonomiska läget hade kunnat vara ett tillfälle för styret att tydligt prioritera, omfördela och effektivisera. Istället används tillgängliga finansiella buffertar utan att föreslå de reformer som krävs för att vända utvecklingen. Regionstyrelsen förlitar sig på synnerliga skäl med hänvisning till finansiell ställning, men presenterar samtidigt inga nya grepp för att minska kostnadstryck, förbättra produktivitet eller höja kvalitet. Att återställa ett finansiellt underskott över två decennier, utan reformer och utan kravställning, innebär att underskotten i praktiken institutionaliseras (dvs görs strukturella). Detta ökar regionens exponering mot externa störningar, såsom konjunktursvängningar eller förändrade

statsbidrag, och minskar handlingsutrymmet för framtida investeringar. En sådan utveckling är inte finansiellt ansvarsfull, ej heller politiskt trovärdig.

Styrets förslag till beslut saknar den analys, framförhållning och styrningskapacitet som krävs för att möta det ekonomiska läget med det allvar och stringens som situationen kräver. Ärendet återspeglar inte ett ansvarsfullt ledarskap, utan en ordning där underskott accepteras och förvaltas snarare än bekämpas. Mot denna bakgrund måste ärendet avslås.